

Література:

1. Гасюк І.Л. Механізми державного управління фізичною культурою та спортом в Україні: автореф. дис. докт. наук з держ. упр.: спец. 25.00.02. Київ, 2013. 39 с.
2. Черба В.М., Герасимова Є.В. Стан та перспективи розвитку сфери фізичної культури в Україні. *Економіка та держава*. 2017. № 7. С. 70–75.

ОСОБЛИВОСТІ РИНКА ПРАЦІ ПРОФЕСІЙНИХ СПОРТСМЕНІВ

*Плотніков Є.К., ст. викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Ринок праці – є одним з динамічніших елементів економіки кожної країни. Він має особливі характеристики та складності у своєму врегулюванні, тому що товаром на ньому є робоча сила живою людини. Ще більш специфічним є ринок праці професійних спортсменів, тому що вимоги до кандидатів є дуже і дуже жорсткими.

Ринок праці є найбільш точним детектором соціального стану населення тієї чи іншої країни, що відображається в географії та кількості проведених турнірів. Розглядаючи економічні відносини у сфері професійного спорту, необхідно відзначити особливу систему трудових відносин, існуючих на ринках праці спортсменів-професіоналів. Подібна система відносин «роботодавець–спортсмен» не має близьких аналогів для інших професій і ринків.

Структуру ринку характеризує число організацій, контролюючих проведення турнірів у гольфі – PGA; тенісі – ITF, ATP, WTA і організатори чотирьох турнірів «Великого шолома»; у легкій атлетиці – IAAF, Асоціація міжнародних марафонів і пробігів по шосе (AIMS), Європейська легкоатлетична асоціація (ЕАА), Легкоатлетична конфедерація Центральної Америки і Карибських островів (AthleCAC), Міжнародна асоціація понад марафону (IAU), Міжнародний легкоатлетичний фонд (IAF), Легкоатлетична асоціація Північної Америки, Центральної Америки і Карибських островів (NACAC) і Всесвітня асоціація ветеранської легкої атлетики (WMA). [1] Деякі з них ведуть свою діяльність на території України.

Для характеристики ринку праці спортсменів-професіоналів можна виділити кілька особливостей:

1. Особливий вид товару, вибраного на ринках – спортсмени: підписуючи контракт, роботодавець отримує контроль не тільки над спортивними вміннями та знанням, але і над значною мірою над особистим життям спортсмена: право на свободу пересування, вибору розпорядку дня, раціону харчування, напоїв і багато чого іншого. Разом з укладенням контракту спортсмен-професіонал одержує цілий набір приписів та обмежень. На цей набір накладається система самообмежень з метою досягнення високого результату. Таким чином, ринок праці професійних спортсменів – особлива

система відносин, при якій звичайний спектр громадянських прав індивіда обмежується.

2. Особлива система відбору і найму професійних спортсменів: ринки праці професійних спортсменів мало схожі на традиційні – на них не функціонують служби зайнятості (біржі праці), не публікуються інформаційні бюлетені з переліку відкритих вакансій і кваліфікаційних вимог. Тут все інакше. Спеціальні тренери-селекціонери з спортивних організацій різного рівня «просіюють» ринок, відстежуючи успіхи і невдачі окремих спортсменів. Помічених перспективних спортсменів беруть на замітку, дають їм грошову оцінку і потім запрошують на роботу. У той же час спортсменів, не демонструють обнадійливих результатів, переводять у резерв або дублюючий склад.

3. Спеціальна система ціноутворення: питання про ціну того чи іншого спортсмена на професійно-орієнтованих ринках праці дуже важливий з кількох причин. По-перше, ціни на професійних спортсменів, як правило, досить високі, по-друге, потенційні таланти спортсмена і його можливості невизначені, по-третє, професійний спорт вельми ризикований в плані отримання травм та ушкоджень.

Література:

1. Борисова О. В. Теннис как вид спортивно-коммерческой деятельности. Педагогика, психология та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. *Науковий журнал*. Харків: ХОВНОКУ, ХДАДМ, 2011, № 3, С. 20–25.

ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗМАГАНЬ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ

*Романенко О.Ю., ст.викладач,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

У сучасному спорті існує два різні види підходу до змагань вищого рівня. З одного боку це Олімпійський рух мета якого спрямована на чесне визначення сильнішого спортсмена чи команди, та встановлення спортивних рекордів. З іншого професійний спорт – як окрім спорту, є видом досить вдалої комерційної. З відповідними законами спрямованими на максимальний прибуток, для усіх учасників цього процесу.

Найбільшу цікавість, з фінансової точки зору, викликають такі види професійного спорту, як автоперегони, футбол, баскетбол, бокс, змішані одноборства, скачки, великий теніс, хокей та багато інших.

Так в сучасних федераціях професійного спорту працюють цілі команди спеціалістів, головним завданням яких, є робота над збільшення прибутку, шляхом заохоченням якомога більшої кількості глядачів до своїх спортивних заходів.